

Prattika devozzjonali marbuta max-xbieha tan-Nazzarenu fil-knisja parrokkjali ta' Sannat b'risq l-agonizzanti

Fil-knisja parrokkjali ta' Sannat, sewwasew fuq l-artal tal-Madonna tar-Rużarju fil-kappellun tal-punent fl-istess knisja, wiehed jilmah sotto-kwadru ta' Ġesu' Nazżarenu. Izda din ix-xbieha ta' Ġesu' Nazżarenu ma kinitx minn dejjem fuq dan l-artal. Ghalkemm kienet tinsab fl-istess kappellun, sas-snin 50 tas-seklu 20 din ix-xbieha kienet imdendla fejn hemm il-bieb fittizju taht il-kwadru ta' San Ġwann l-Evangelista u kien ikollha wkoll lampier jixgħel quddiemha. Imbagħad fuq l-artal fl-istess kappellun, taht il-kwadru tal-Madonna tar-Rużarju, kien hemm niċċa ta' l-injam bl-istatwa tal-Qalb ta' Ġesu' xogħol tad-ditta Franciża *L. Ramat Statuaire*.¹ Din l-istatwa tal-Qalb ta' Ġesu' għadha tinsab fl-istess kappellun izda gewwa niċċa fil-bieb li mill-istess kappellun jagħti għal fuq iz-zuntier tal-knisja.

ix-xbieha ta' Ġesu' Nazżarenu

Din ix-xbieha aktarx kienet tpitret f'Malta lejn il-bidu tas-seklu 20. Kienet swiet is-somma ta' seba' liri li kienu ġew imħallsin mill-benefattur Anġlu Buttigieg minn Ta' Ċenċ. L-istess Anġlu Buttigieg kien halla wkoll ħames liri biex ikunu jistgħu jiġu mixgħulin ix-xema' quddiem din ix-xbieha u kien ha ħsieb ukoll għall-ispejjes ta' lampier ċkejken biex jiddendel u jinxtegħel quddiem din l-istess xbieha tan-Nazzarenu.² Fil-parroċċa ta' Sannat kien hemm devozzjoni kbira lejn din ix-xbieha.

Devozzjoni partikulari b'risq l-agonizzanti

Fis-sena 1760 kienet twaqqfet fil-parroċċa ta' Sannat is-Sodalita' ta' l-Agunija jew ta' l-Agonizzanti. Ġie li ssejthet ukoll tal-Vjatu Mqaddes. Din is-Sodalita' kienet ġiet imwaqqfa fil-parroċċi kolla ta' Ghawdex (inkluża dik ta' Sannat) b'digriet tal-isqof Rull tas-7 ta' Ġunju 1760. Bħala l-ewwel prokuratur tas-Sodalita' f'Ta' Sannat, kien inhatar Anton Attard. F'Ta' Sannat, is-Sodalita' kienet haġa waħda mal-fratellanza tas-Sagrament u l-iskop tagħha kien li tagħti attenzjoni shiha lill-agonizzanti.³

Sa f'it żmien qabel ma tpoġġa fuq l-artal tal-Madonna tar-Rużarju – meta, allura, kien għadu mdendel fejn hemm il-bieb fittizju taht il-kwadru ta' San Ġwann l-Evangelista – il-kwadru ta' Ġesu' Nazżarenu kellu hdejh u mdendla mal-ħajt tabella mdawwra fil-ħgieg bi gwarniċ iswed.

Din it-tabella kien fiha lista ta' ntenzjonijiet (madwar erbghin waħda) lkoll indirizzati lil Ġesu' Nazżarenu għall-agonizzanti. Dawn l-intenzjonijiet kienu wkoll numerati. Imbagħad taht il-kwadru tan-Nazzarenu kien hemm kaxxa żgħira sewda ta' l-injam imdendla ma' għuda u go din il-kaxxa kien hemm buċċetti bin-numri fuqhom u li kienu jikkorrispondu man-numri tal-intenzjonijiet li kien hemm fil-lista fuq it-tabella. Meta kienu jidhlu fil-knisja, bosta ndividwi kienu jtellgħu buċċetta minn ġol-kaxxa (jew iqabdu 'l xi hadd mit-tfal tagħhom biex jagħmel dan), jaraw in-numru tal-buċċetta ma' liema minn fost l-intenzjonijiet numerati li kien hemm fuq it-tabella kien jikkorrispondi, u kienu jgħidu talba lil Ġesu' Nazżarenu għall-agonizzanti skond dik l-intenzjoni partikolari li man-numru tagħha kien ikun jikkorrispondi n-numru tal-buċċetta mtellgħa.

It-tabella msemmija kienet qadima sew tant li anke kienet mittiekla mid-dud. Din it-tabella flimkien mal-kaxxa tal-buċċetti aktarx li kienu tnehhew f'it taż-żmien qabel ma l-kwadru tan-Nazzarenu ġie trasferit għal fuq l-artal tal-Madonna tar-Rużarju fejn għadu sal-lum.⁴ Mat-tnehhija tat-tabella u l-kaxxa tal-buċċetti, spiċċat ukoll prattika devozzjonali mhix daqstant komuni.

Noti u Referenzi:

1. Isem id-ditta Franciża jidher indikat fil-ġenb tal-baži ta' l-istess statwa. Louis Ramat kien xtara d-ditta *Galard et Fils Statuaire* (li kienet hadmet l-istatwa titolari ta' Santa Margerita li ngabet fl-1891) u taha isem ġdid: *L. Ramat Statuaire*.

2. Tagħrif ibbażat fuq informazzjoni mogħtija f'diversi okkażjonijiet mis-sur Salvu Buttigieg (illum, mejjet), in-neputi ta' Anġlu Buttigieg.

3. BEZZINA, J. 1989. *Sannat fi Ġrajjet Ghawdex*, Gozo: Parroċċa ta' Sannat, 258-9.

4. Tagħrif ġentilment mogħti nhar it-Tlieta, 21 ta' Settembru 2004 minn Dun Anton Bajada li jiftakar tajjeb din il-prattika devozzjonali.